

ITSEARVIOINNIT

KUVANTAMINEN

AALTO HYVINVOINTIKESKUS VARKAUS

Rh Kilpeläinen Tiina

Rh Janhonen Titta

ITSEARVIOINTEJA 11 VUOTTA VARKAUDESSA

- Itsearviointeista – koulutus 6.2.2015 Päivi Wood
- Osastokokous 3.3.2015 koulutus palaute, itsearviointiprosessin esittely henkilökunnalle
- Tiimipalaveri 4.3.2015 ongelmakohtat, nousevat kohteet
- Aamupalaveri 5.3.2015 prosessin esittely radiologeille
- Osastokokous 17.3.2015 toimintaohjeet: aikataulu, suunnitelma, mitä tietoa lisää, paras tapa kerätä aineistoa, paras tapa dokumentointiin, lupa-asiat tietojen keruuseen
- Itsearviointisuunnitelma v. 2015-2017
- Työvaiheet aikataulutettu kuukausittaisiksi

Lähdetään aluksi hakemaan rutiinia

Mottomme 2015

Vuosien varrella tehtyä

2015

- Thorax (1. ja 2. otos)
- Ranne (1. ja 2. otos)

2016 - 2017

- Lanneranka
- OPTG
- Mammografia

2018 – 2019

- Joroisten TK
  - Thorax (myös lähetteet)
  - OPTG
  - Mammografia
  - Lanneranka
- Vatsan TT (lähete ja lausunnot)

2020 - 2022

- Osastokuvaukset
  - Thorax (myös lähetteet)
- Thorax-maaten
- TT-lähetteet
- Hukkaexponoinnit
- Kuutamo
- OPTG
- Lanneranka (Leppävirta)

2023 – 2025

- Lantio
- Polvet
- Mammografia
- Nilkka
- Kyynärnivel
- OPTG
- Maksa-vartalon TT
- Thorax-maaten
- Ranteen sivu
- Kefalo
- Jalkaterän TT

2026

- Lanneranka
- Kuutamo
- OPTG
- Keuhkoembolia TT

MAKSA- VARTALO

Röntgenhoitajat

T. Kilpeläinen & T. Janhonen

Kuvantaminen, Varkaus

5.6.2024

MAKSA-VARTALON VARJOAINE TT 2024

- **Päivämäärä:** 5.6.2024
- **Paikka:** Aalto hyvinvointikeskus Varkaus, kuvantaminen
- TT
- **Tekijät:** Röntgenhoitajat Tiina Kilpeläinen ja Titta Janhonen
- Arviointiin osallistui 5kpl röntgenhoitajia ja 2kpl röntgenlääkäreitä (yksi erikoistuva ja yksi el)
- **Taustaa:** Saadaksemme rutiinia TT-itsearviointeihin, halusimme valita arviointikohteeksi selkeän, mutta tarpeellisen tutkimuksen. TT-vastuuhoitaja A. Huupponen kertoi, että Maksa-Vartalo-tutkimukselle olisi tarvetta. Haluttiin selvittää ongelmia mm. varjoaineajoituksissa ja keskityksissä.
- **Toteutus:** Arviointiin valittiin 16kpl potilaita tasaisesti alkuvuoden 2024 ajalta ja tehtiin niistä meeting-lista PACSiin, jonka kautta kuvia arvioitiin.
- Arviointia varten otettiin käyttöön sisäisen auditointityöryhmän jakama arviointipohja, joka muokattiin tätä itsearviointia varten toimivaksi.
- Arvioinnissa käytettävät esimerkkikuvat valikoitiin yhdessä KYS Radiologi A. Kuoppalan kanssa.
- Arviointikohteet valikoitiin KYS työhöjeen avulla. Varjoaineajoitukset katsottiin yhdessä A. Kuoppalan kanssa.
- Arviointiin käytettiin kolme portaista taulukkoa, jossa
  - 2 = täyttää kriteerin täysin
  - 1 = hyväksyttävä
  - 0 = kriteeri ei täyty

ARVIOINNISSA KOLME ERI AIHEALUETTA

- **Rajaus:**

- Yläv. parenkymipakka: Maksan yläpuolelta suoliluunharjuihin
- Vartalo venapakka: keuhkojen yläpuolelta istuinkyhmyjen alle
- Maksan jälkisarjapakka: koko maksa

- **Varjoainetäyttö:**

- Parenkymivaiheen laskimoportin täyttö (kuva 1.)
- Venavaiheen maksalaskimotäyttö (kuva 2.)
- Jälkisarjan maksalaskimotäyttö (kuva 3.)
- Jälkisarjan munuaisaltaan täyttö (kuva 4.)

- **Muuta:**

- artefakta, keskitys, varjoainemäärä (2ml/kg)

	Hoitaja1	Hoitaja2	Hoitaja 3	hoitajat 4 &	Radiologi1	Radiologi2	Hoitaja1	Hoitaja2	Hoitaja 3	hoitajat 4 &	Radiologi1	Radiologi2
AC-numero							tällä myös seuraava AC					
Rajaus												
Yläv. parenkymipakka: Maksan yläpuolelta suoliluunharjuihin	1	1	1	0	1	0	2	2	2	2	2	2
Vartalo venapakka: keuhkojen yläpuolelta istuinkyhmyjen alle	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2	2
Maksan jälkisarjapakka: koko maksa	1	1	1	1	1	0	2	2	2	2	2	2
Varjoainetäyttö												
Parenkymivaiheen laskimoportin täyttö (1. kuva)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Venavaiheen maksalaskimotäyttö (2. kuva)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Jälkisarjan maksalaskimotäyttö (3. kuva)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Jälkisarjan munuaisaltaan täyttö (4. kuva)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Muuta												
Keskitys (5. kuva)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Ei liikeartefaktaa	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Oikea varjoainemäärä (2ml/kg)	1	1	2	0	2	1	2	2	2	2	2	2
YHTEENSÄ	17	17	18	15	18	15	20	20	20	19	20	20

TULOKSET

Keskitys

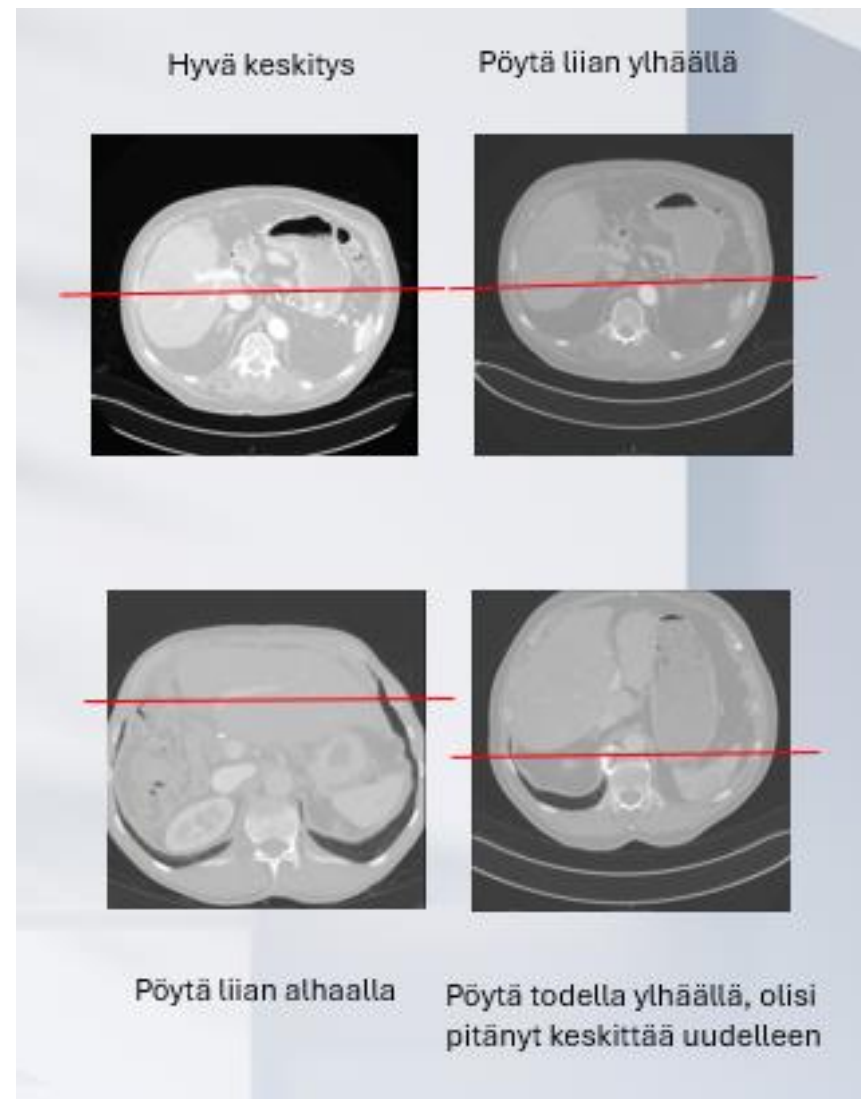
- Heikoiten onnistunut arviointikohde (onnistumis-% 76,6 %)
- *Tässä kuvauksessa **vatsan alue tärkein**, joten keskityksen mukaan*

Liikeartefakta

- Kuvissa ei näy liikeartefaktaa

Varjoainemäärä (2 ml/kg)

- Pääosin oikeat määrät
- Mahdolliset syyt poikkeaville määrille:
  - Alhainen GFR
  - Näppäilyvirhe (laskuri, ohjelma jne.)
  - Edellisen potilaan tiedot laskurissa
  - Edellisen kuvauksen va-määrä ruiskussa

Kuvat: Maksa-vartalo, Itsearviointiwebinaari 7.11.2024, Kilpeläinen & Janhonen

Tulokset

RAJAUKSET

- **Yläv. Parenkymipakka**
  - + Pääosin onnistuneet rajaukset
  - - Osassa liian *pitkät rajaukset* (etenkin ylärajaus) ja osassa liian *lyhyet rajaukset* (etenkin alarajaus)
- **Venapakka**
  - + Hyvät rajaukset
- **Jälkisarja**
  - + Onnistuneita rajauksia
Hyödynnetty muita pakkoja suunnittelussa
  - - Osassa maksa leikkaantuu tai on liian suuri kuvausalue Maksan leikkaantuessa kuvaa ei ole kuitenkaan uusittu, miksi?

Tulokset

VARJOAINETÄYTTÖ

Parenkyymi-, vena- ja jälkisarjavaiheet

- Pääosin hyvät täytöt, mutta muutamia epäonnistuneita joukossa

Täytön epäonnistuminen:

- Ajoitusvirhe
  - Kanyylin koko   Virtausnopeus
- Anatomiset syyt
- Sairaudet (esim. Maksakirroosi)

Tulokset

Onnistumis-%

Rajaukset

- Yläv.parenkyymipakka **81,8 %**
- Vartalopakka **99,5 %**
- Jälkisarjapakka **78,1 %**

Va-täyttö

- Parenkyymivaihe **90,6 %**
- Venavaihe **87,5 %**
- Jälkisarja, maksalaskimo **88 %**
- Jälkisarja, munuaisaltaat **90,6 %**

Keskitys **76,6 %**

- 3/16 pöytä liian ylhäällä, 1/16 pöytä liian alhaalla, 1/16 täysin epäonnistunut keskitys

Ei liikeartefakttaa **97,9 %**

Varjoainemäärä **91,7 %**

ARVIOIJEN VAPAAT KOMMENTIT

- Maksa leikkaa ylhäältä 3 kpl
- Maksa keskivartalolla, josta pakka hieman leikkaa tai näyttää omituiselta
- Jälkisarjoja turhan isoina kuvattu
- Rajautuvuus riittävä radiologisesti, ylävatsan elimet kiinnostaa, vaikka ei nyt suoliluunharju näykkään, aikaisemmin samanlainen tapaus
- Ajoitus myöhässä ja ehkä varjoainemäärä ei riittävä 2 kpl
- Mikä GFR? Voi olla oikea määrä varjoainetta
- Nuo varjoainetäytöt eivät ole luotettavasti ”samoin” kriteerein oikein arvioitavissa kirroosimaksoista, kun niissä erilainen kierto ja eivät koskaan ole yhtä hyviä
- Keskitys: pöytä ylhäällä 3 kpl ja pöytä alhaalla 1 kpl
- Vatsan kannalta keskitys pielessä, muut ok, mutta vatsa tärkein

TULOSTEN LÄPIKÄYNTI

Röntgenin taukuhuone: Aika: 22.10.2024 klo 14-15:00

- Esiteltiin henkilökunnalle itsearvioinnista tehty Powerpoint-esitys
- Esitellään arvioinnissa esiintyneet vapaat kommentit
- Kehityskohteet ja –toimenpiteet :
  - *Rajaus : pääsääntöisesti rajaukset olivat hyvin suunniteltuja, mutta.....*
  - *Varjoainetäyttö : tutkimuksissa oli pääosin hyvät varjoainetäytöt, mutta....*
  - *Keskitys : heikoiten onnistunut arviointikohde, mutta keskusteltu mikä aiheutti keskityksen vaikeuden?*
  - *Liikeartefakta : tutkimuksissa ei ollut havaittavissa liikeartefaktaa, mutta....*
  - *Varjoainemäärä : pääosin varjoainemäärät olivat tutkimuksissa oikein, mutta....*
- **Keskustelua:**

Todettiin tämän itsearvioinnin olevan tarpeellinen ja pyrimme jatkamaan vuodelle 2025 samankaltaisen itsearvioinnin kanssa. Henkilökunta tykkäsi tehdä itsearviointia ja koki hyötyvänsä arvioinnista. Hyvänä koettiin, että arviointiin osallistui myös kaksi radiologia, joilta sai arvokkaita kommentteja kuvantamiseen liittyen.

JALKATERÄN TT ITSEARVIOINTI 2025

VAS, ISA , PUIJON SAIRAALA

Rh Kilpeläinen Tiina

Rh Janhonen Titta

JALKATERÄN TT ITSEARVIOINTI

VAS1	VAS2	VAS3	VAS4	VAS5	KYS1	KYS2	ISA1	ISA2	ISA3	Radiologi
------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	-----------

Ensimmäinen koko hyvinvointialueen yhteinen itsearviointi

Arviointiin osallistui 10 röntgenhoitajaa

- 5 kpl Varkaudesta
- 3 kpl Iisalmesta
- 2 kpl KYS Puijon sairaalasta

Sekä

- MSK – radiologi

Onnistumiset:

- Koko hyvinvointialueen käytänteiden yhdistäminen
- Onnistunut arviointi
- Epäkohtien löytyminen

Haasteet:

- Eri laitekanta = erilaiset kuvausohjelmat
- Koneiden automatiikka poikkeaa toisistaan huomattavasti
- Oma tottumus = vaikea arvioida puolueettomasti muilla laitteilla kuvattuja tutkimuksia

Toteutus

- Laaditaan arvioinnin suorittamiseen yhteinen ohjeistus (Janhonen)
- Etsitään kaikista kolmesta yksiköstä yhteensä 16 kpl jalkaterän TT-tutkimuksia loppuvuodelta 2024- kevät 2025
- Tehdään valituista kuvista meeting-lista pacsiiin
- Otoksesta jouduttiin jättämään pois kihtijalkaterät, koska niiden kuvaus ja reconeiden teko poikkeaa niin paljon tavallisista, tilalle vaihdettiin v. 2023 jalkateriä
- Laaditaan arvioinnin excel-taulukko
- Saadaan radiologilta apua arviointikriteereihin
- Valitaan mallikuvat arviointia helpottamaan

Arviointipohja

Itsearviointi (2025)

PSHVA / Varkaus

Kuvanlaatu:

JALKATERÄN TT

Arviointiasteikko:

Täyttää kriteerin täysin

2 2

Täyttää kriteerin osittain, mutta hyväksyttävä

1 1

Kriteeri ei täyty

0 0

Arvioinnissa kolme eri aihealuetta

- Rajaus ja keskitys
- Asettelu
- Reconit

Sagittaali

Axiaali

Coronaali

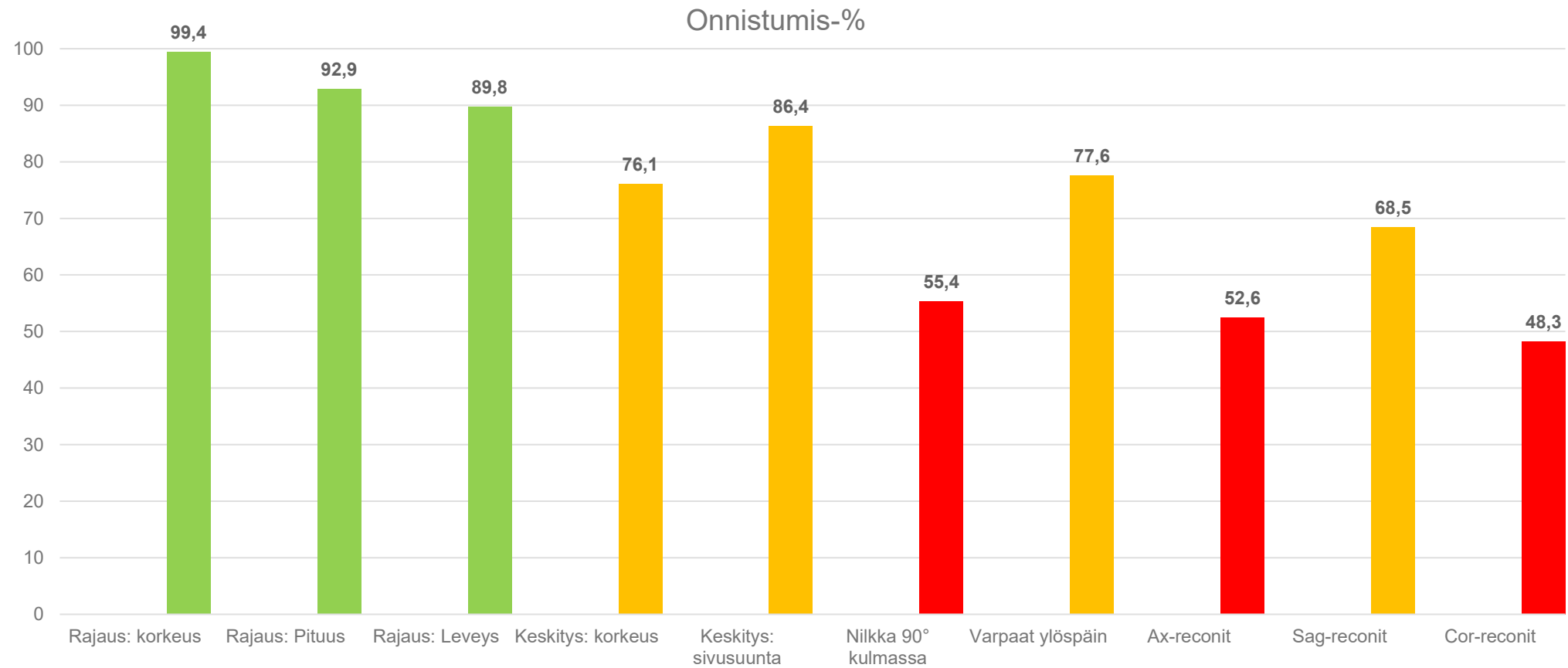

A

B

Tuloksia:

Itsearviointiin vapaat kommentit:

- Pakkojen nimet(esim. cor, sag) eivät aina pidä paikkaansa pacsissa (laite saattaa vaihtaa suunnan nimen kun pakkaa kääntää paljon)
- Tutkimuksessa oli vain yhden suunnan topo, jolloin sivusuunnan keskitystä ei toposta voi helposti katsoa
- Tutkimuksissa, joissa PACSissa löytyy reconeita, joita ei ole lähetetty kuvauskoneelta, ei ole otettu huomioon. Otsikoitu eri tavalla.
- Muutamit topot hyvin pitkiä.
- Yhdestä tutkimuksesta puuttuu axiaalireconit.
- Yhdessä tutkimuksessa sagittaalirecon leikkaa hieman sivusuunnassa.
- Reconeiden suunnat joissain käännetty nilkan mukaan, ei jalkaterän
- Jotkin reconit on tehty niin, että esim. luuikkunassa reconi leikkaa, mutta pehmyt ikkunassa ei.
- Osa reconeista leikkaa.

Radiologin vapaita kommentteja:

- Asettelu: arvioin asettelun scout-kuvien mukaan
- "Iholta ihoon" laitoin herkästi 1, mikäli sivuilla oli runsaasti tyhjää (Iisalmen kohdalla toki huomioin löyhentävänä "pyöreän" kuvausalueen)
- Reconit: Osassa oli mukana radiologin tekemiä omia reconeita, joita en toki huomionnut.
- Mikäli kuvaussuunnasta poikkeavia aksiaalireconejia ei minun näkemyksen mukaan oltu erikseen tehty/yritetty, niin laitoin 0.
- Muutoin virheelliseksi/vinoiksi jääneisiin sag- ja cor-reconeihin laitoin pääsääntöisesti 1, sillä ajattelen, että diagnoosin kannalta radiologilla on mahdollisuus tehdä oikeansuuntaiset reconit.

Toimenpiteet

- Todetaan, että jalkaterän TT:n kuvantamista olisi hyvä seurata vuoden 2026 ajan
- Alkuvuoden TT-tiimipalaverissa olisi hyvä käsitellä itsearviointinissa esiintyvät vapaat kommentit
- Vapaiden kommenttien perusteella toimintoja olisi yhtenäistettävä yksiköiden kesken
- Itsearviointiin osallistunut tai vaikka kaikki MSK-radiologit voisivat herkällä silmällä katsoa jalkaterän TT kuvia ja laittaa pacsiin palautetta koko v. 2026 ajan

Keskustelua

- Todettiin tämän itsearviointin olevan tarpeellinen ja pyrimme jatkamaan vuodelle 2026 samankaltaisen itsearviointin kanssa.
- Henkilökunta tykkäsi tehdä itsearviointia ja koki hyötyvänsä arvioinnista.
- Hyvänä koettiin, että arviointiin osallistui myös MSK-radiologi, joilta sai arvokkaita kommentteja kuvantamiseen liittyen.
- Todettiin kolmen yksikön yhdessä tekemä itsearviointi onnistuneeksi, joskin se vaati luonnollisesti enemmän aikaa kuin yhden yksikön tutkimus.
- Tiedonkulku ja ohjaus olivat jotakuinkin riittävät ja onnistuneet
- Ohjaus kaikille yhdessä teamsissa olisi helpottanut alkuun pääsemistä
- Materiaali oli helppolukuista ja arviointitaulukot yksinkertaisia täyttää
- Havainnekuvat koettiin hyväksi arvioinnin tekemisen tukena

Itsearviointista on moneksi...

Pulmonaali TT 2026 VAS, ISA, KYS

Päivämäärä: 14.1.2026

Paikka: Aalto hyvinvointikeskus Varkaus, lisalmen sekä KYS:n kuvantaminen TT

Tekijät: Röntgenhoitaja Tiina Kilpeläinen, Piia Komulainen
Exel: Aino Huupponen
Pacs: Sanna Koivunen

Taustaa: Kysytty VAS hoitajilta vapaassa keskustelussa TT:n itsearviointin tarvetta v.2026.

Tiina Kilpeläinen ehdottaa pulmonaali TT kuvausta. Pulmonaali-TT kuvaukseen on saatu erillinen koulutus joitakin vuosia sitten. Itsearviointin aiheeksi tuota on mietitty jo silloin. Hoitajat samaa mieltä.

Arviointiin osallistuu 12 röntgenhoitajaa

- 4 kpl Varkaudesta
- 4 kpl lialmesta
- 4 kpl KYS Puijon sairaalasta

Sekä

- Radiologi

Itsearviointista on moneksi...

Suunnitelma:

- Jokainen alue tekee **oman** retrospektiivisen arvioinnin (30 kpl)
- KYS Puijo tekee lisäksi prospektiivisen otannan, josta radiologi vastuussa (30 kpl)
- Arviointitaulukkopohja sama kaikille

Tavoite:

- Selvittää yksikkökohtaiset ongelmat / erityisyydet / eroavaisuudet
  - **Yksikkökohtainen vai yleinen ongelma?**
- Yksikkökohtaiset tulokset ja niiden hyödyntäminen
- Oman yksikön kuvien arviointi = oman osaamisen kehittyminen

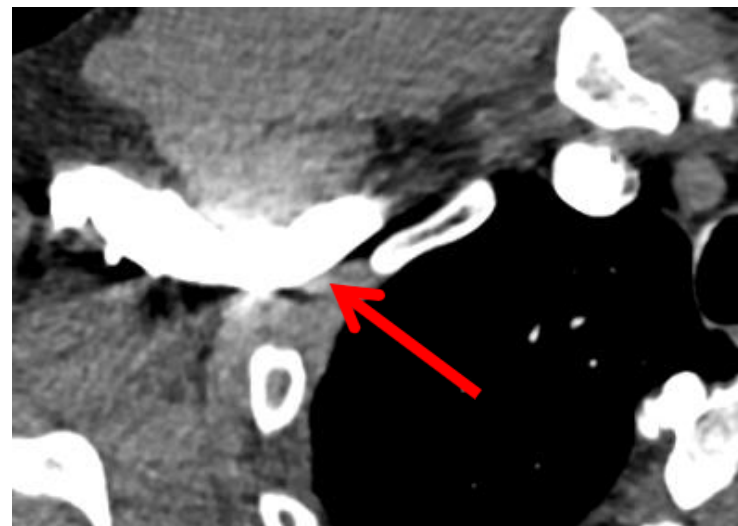
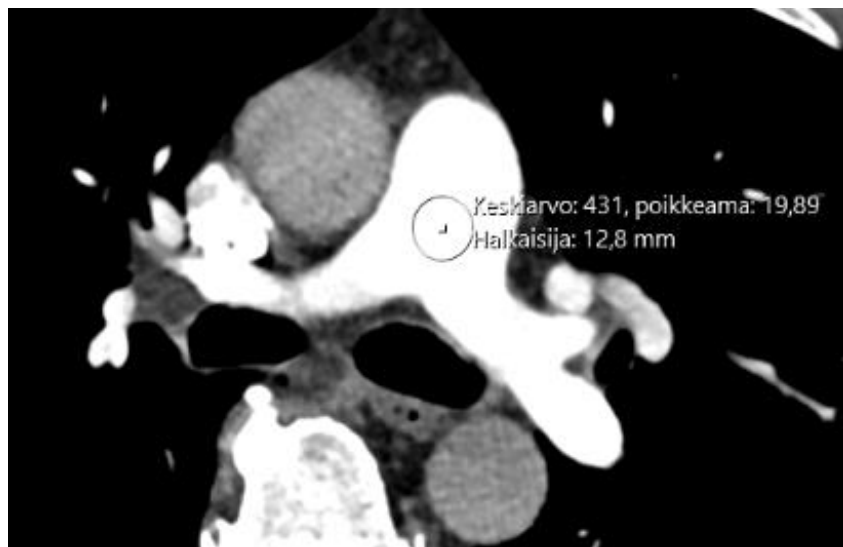
Itsearviointi (2026) Pulmonaali TT	
PSHVA / Varkaus	
Kuvanlaatu:	
Arviointiasteikko:	
Täyttää kriteerin täysin	2
Täyttää kriteerin osittain, mutta hyväksyttävä	1
Kriteeri ei täyty	0
AVAA TIEDOSTO AINA EXCEL-SOVELLUKSESSA	

Toteutus

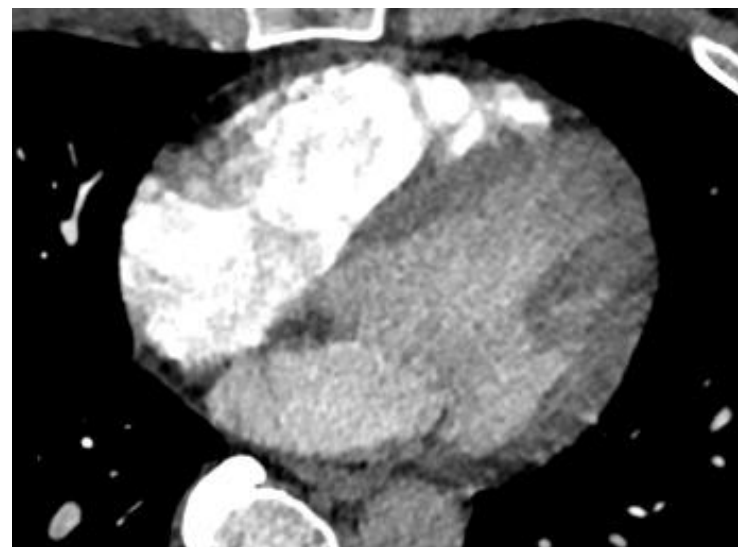
Arviointikohteet:

1. HU-arvo pulmonaalirungosta mitattuna tulisi olla 200-250
2. Onko varjoainetta tulossa subclavissa?
3. Sydämen täyttö: oikea puoli tulisi olla täynnä varjoainetta vasen puoli tyhjä
4. Keskitys: potilaan keskikohdan tulisi olla keskellä kuvakenttää
5. Rajaus leveyssuunta: keuhkot kokonaan
6. Rajaus pituussuunta: keuhkojen yläosasta keuhkojen alle

1. HU-arvo pulmonaali rungossa

2. Varjoainetta subclavissa

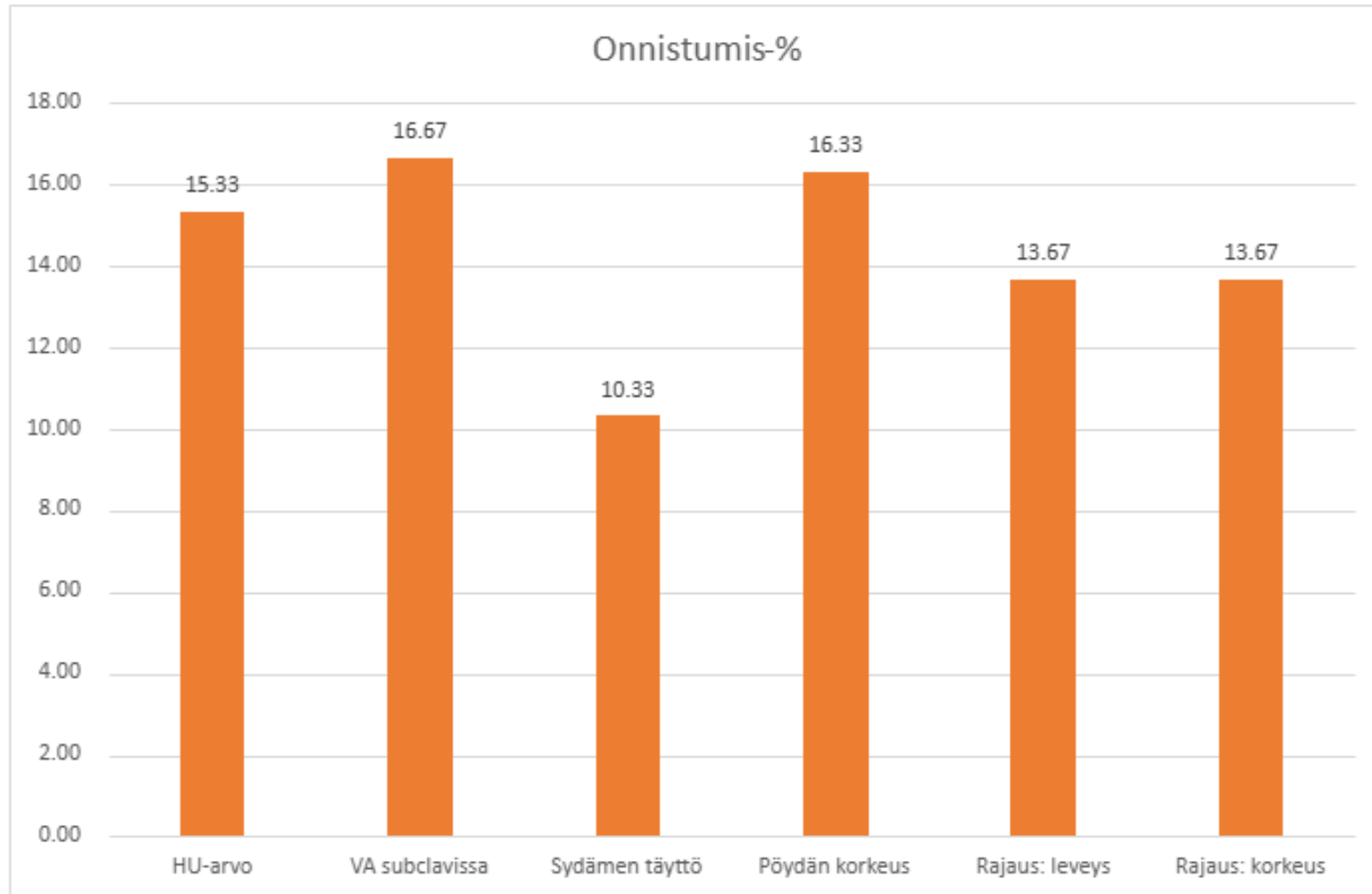

3. Sydämen täyttö

Tuloksia..

	1	2	3	4	Radiologi
AC-numero					
Ajoitus					
HU-arvo (pulmonaalirunko) 200=0, 200-250=1, 250=2	2				
Varjoainetta tulossa subclavissa	2				
Sydämen täyttö	1				
Keskitys					
Pöydän korkeus	2				
Rajaus					
Leveyssuunta	1				
Pituussuunta	2				
YHTEENSÄ	10	0	0	0	0

Tuloksia..

Lopputulema

Toukokuu – elokuu 2026

Arvioinnit valmiina starttaamaan kaikissa yksiköissä.

Syyskuu-lokakuu 2026

Arvioinnit valmiit ja raporttien kirjoitus voi alkaa (Kilpeläinen)

ITSEARVIOINNIN ESITTELY- ja PALAUTE

Paikka: Röntgenin taukuhuone/TEAMS TT-tiimipalaveriin

Aika: 00.00.2026 klo 14-15:00

Läsnä:

1.Esiteltiin henkilökunnalle itsearviointin tulokset:

- Itsearviointiwebinaari tai yhteinen aamupalaveri
- 2026/Rh Kilpeläinen Tiina

2.Esitellään arvioinnissa esiintyneet:

- 1.Vapaat kommentit:
- 2.Radiologin kommentointia:

3.Tulokset:

1. HU-arvo
- 2.Ajoitus oikeapuoli täyttynyt
- 3.VA:tta vielä tulossa subclavissa
- 4.Rajaus thoraxin mukaan
- 5.Keskitys

4.Toimenpiteet:

5.Keskustelua:

Kiitos!

**Pohjois-Savon
hyvinvointialue**